

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

सोमबारदेखि 'शून्य बाँकी फाइल अभियान'

काठमाडौं, चैत २५। सरकारी कार्यालयमा दर्ता भएका, सुरुआती टिप्पणीलगायत फाइल विभिन्न तह र टिप्पणी अनावश्यक रूपमा थन्काएर निर्णयमा ढिलाइ हुने प्रवृत्ति रोकन सोमबारदेखि 'शून्य बाँकी फाइल अभियान' शुरु हुँदैछ। तल्ला निकायबाट कार्यान्वयन गर्नुपर्ने फाइल अनावश्यक रूपमा माथिल्लो तहमा पठाइने तथा सेवाप्रवाह प्रभावित हुने अवस्थालाई न्यूनीकरण गर्न सबै सरकारी कार्यालयमा शून्य बाँकी फाइल सप्ताह (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

वर्ष : ३१ अङ्क : १४५ पृष्ठ ४ बिर्तामोड वि.सं. २०८२ चैत ३० गते सोमबार (Monday, 13 April, 2026) नेपाल सम्बत् १९८६ Web : www.purwanchaldaily.com मूल्य रु. : ५/- भारतमा भा.रु. : ४/-

अनलाइन सट्टेबाजीमा संलग्न २० जना पक्राउ

काठमाडौं, चैत २५। रुपन्देही जिल्लाका विभिन्न स्थानमा सञ्चालन भइरहेको अवैध अनलाइन सट्टेबाजी (जुवा) मा संलग्न २० जनालाई रुपन्देही प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुपन्देही तथा मातहतबाट खटिएका प्रहरी टोलीले तिलोत्तमा नगरपालिकाका दुई स्थानबाट उनीहरूलाई विभिन्न सामग्रीसहित नियन्त्रणमा लिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुपन्देहीका सूचना अधिकारी, प्रहरी नायब उपरििक्षक कृष्णकुमार चन्दले जानकारी दिए। प्रहरीका अनुसार चैत १९ गते तिलोत्तमा नगरपालिका-७ बाट ९ जना भारतीय नागरिक पक्राउ परेका थिए। पक्राउ पर्नेमा उत्तर प्रदेश, बिहार र पश्चिम बंगालका विभिन्न जिल्लाका व्यक्ति छन्। उनीहरूको साथबाट ३ थान ल्यापटप, २० थान मोबाइल र ५ थान हिस्साब राख्ने रजिस्टर बरामद गरिएको छ। त्यसैगरी चैत २७ गते तिलोत्तमा नगरपालिका-१५, कोटिहवाबाट थप ११ जनालाई पक्राउ गरिएको चन्दले बताए।

पक्राउ पर्नेमा भारतका विभिन्न स्थानका नागरिकसहित रुपन्देहीका एक पुरुष र एक महिला तथा सुर्खेत घर भई हाल रुपन्देही बस्दै आएका एक महिलामेत रहेको उनले बताए। उनीहरूको साथबाट २३ थान भारतीय बैकका चेकबुक, २५ वटा एटीएम कार्ड, ९१ हजार ७ सय २५ रुपैयाँ, भारतीय पासपोर्ट, ३० वटा आधार कार्ड, ६ वटा ल्यापटप, २१ वटा मोबाइल, ३ वटा पेन ड्राइभ, ३ वटा (स्ट्याम्प) छाप र एउटा राउटर बरामद गरिएको छ। यस्तै चैत १९ गते तिलोत्तमा-७ बाट पक्राउ परेकाहरूमा बासंदिह थाना, मिश्रबलिया गाउँ, उत्तर प्रदेश, बलिया वस्ने ३० वर्षीय प्रदीप गुप्ता, कर्मलगंज थाना, बसेरिया, उत्तर प्रदेश, गोण्डा वस्ने २२ वर्षीय पवन कुमार, बासंदिह थाना, मिश्रबलिया, उत्तर प्रदेश, बलिया वस्ने २० वर्षीय सतीशकुमार, हुसेनगञ्ज थाना, मोहबल बजार, बिहार, सिवान वस्ने २९ वर्षीय मनुकुमार सोनी, नैरहावा थाना, बिहार, सिवान वस्ने २९ वर्षीय अमर कुमार, उमेरी वेगमगंज थाना, गोण्डा, भारतका २९ वर्षीय नरसिंह उमेरी वेगमगञ्ज थाना, गोण्डा, भारतका २४ वर्षीय राम असिस सिंह, गणपुर थाना, पश्चिम बंगाल, नदिया वस्ने ३९ वर्षीय सुदिप तो माफी र हण्डी थाना, बेलहरी, उत्तर प्रदेश, बलिया वस्ने २२ वर्षीय अविशेष ठाकुर छन्। (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

विपद्: आगलागीका घटना अत्यधिक

७६४८ घटनामा ३७२० आगलागीका घटना

काठमाडौं, चैत २५। राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका अनुसार एक वर्षको अवधिमा कूल सात हजार ६४८ वटा विपद्का घटना हुँदा आगलागी र डहेलोसंग जोडिएका घटना सबैभन्दा बढी छन्। कूल विपद्का घटनामा सबैभन्दा धेरै आगलागीका घटना हुनुले पनि सावधानीका लागि सरकारी निकायले पनि उचितै चासो र सक्रियता देखाउनुपर्ने आवश्यकता बढेको छ। आगलागी र त्यससंग जोडिएका घटना न्यूनीकरणका लागि विशेष सावधानी अपनाउनुपर्ने प्राधिकरणको तथ्याङ्कले देखाएको छ। ठूलो मात्रामा जनधनको क्षति हुनुका पछाडि असावधानी, जनचेतनाको अभाव तथा वन तथा सुक्खा एवम् सुकेको सामग्रीमा आगो लगाउने प्रवृत्ति बढी जिम्मेवार हुने प्राधिकरणको भनाइ छ।

प्राधिकरणका अनुसार गतवर्षाख १ गतेदेखि यही चैत २७ गतेसम्मको अवधिमा देशभर आगलागीका तीन हजार ७ सय २० वटा घटना भएका छन्। आगलागीमा परेर एक सय पाँच जनाको ज्यान गएको छ। त्यस्तै पाँच सय ७१ जना घाइते भएका छन् भने चार हजार २ सय ६० परिवार प्रभावित भएका छन्। सो अवधिमा डहेलोको घटना तीन सय २८ वटा

भएका छन्। डहेलोमा परेर दुई जनाको निधन भएको छ भने तीन जना घाइते भएका छन्। त्यस्तै ५८ परिवार प्रभावित भएका छन्। प्राधिकरणले आगलागीबाट जोगिन विशेष सावधानी अपनाउने, ज्वलनशील पदार्थ आगोले छुने ठाउँभन्दा पर राख्न, विशेष सचेतना अभियान सञ्चालन गर्ने, आगलागी हुन नदिने अन्य उपाय सञ्चालन गर्नसमेत सबैमा अनुरोध गर्दै आएको छ। प्राधिकरणका अनुसार यही चैत २७ गते विहानदेखि २८ गते विहानसम्म देशभर कूल १९ विपद्का घटना हुँदा आगलागीका मात्रै १६ वटा रहेका छन्। सुक्खा मौसममा आगलागीका घटना बढी हुने भएकाले पनि सक्रियताका साथ सावधानी अपनाउन प्राधिकरणले पुनः अनुरोध गरेको छ। वन तथा वातावरण मन्त्रालयले पनि डहेलो तथा आगलागीका घटना नियन्त्रणका लागि आफ्ना निकायलाई परिचालन गरेको छ।

अग्रज पत्रकार गोविन्दचन्द्र क्षेत्री सघन उपचार कक्षमा

काठमाडौं, चैत २५। काठमाडौंका अग्रज पत्रकार गोविन्दचन्द्र क्षेत्री अस्पताल भर्ना भएका छन्। ८२ वर्षीय क्षेत्रीलाई भद्रपुरस्थित ओम साईं पाथीभरा हस्पिटलको सघन उपचार कक्षमा राखेर उपचार भइरहेको पारिवारिक स्रोतले जनाएको छ। केही समयदेखि नशा र मटुसम्बन्धी रोगबाट पीडित रहेका क्षेत्रीको शरीरमा सोडियम र हेमोग्लोबिनको कमी देखिएको चिकित्सकले बताएका छन्। छ दशकभन्दा बढी समय पत्रकारितामा सक्रिय क्षेत्री भापाका पुराना र सम्मानित सञ्चारकर्मी हुन्। नेपाल पत्रकार महासंघ भापा शाखाका पूर्व सभापति रहेका उनले प्रेस युनियनमा आवद्ध रहँदै विभिन्न जिम्मेवारी सम्हालेका थिए।

तीन मोटरसाइकल ठोक्किँदा...

भापा, चैत २५। बुद्धशान्ति गाउँपालिका-३स्थित मेची राजमार्ग सडकखण्डमा मोटरसाइकल एकआपसमा ठोक्किँदा एक जनाको मृत्यु भएको छ भने चार जना घाइते भएका छन्। जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाका अनुसार चारआलीबाट बुधबारेतर्फ जाँदै गरेको प्र.१-०२-०४९ प ८९८७ नम्बरको मोटरसाइकल, सोही दिशातर्फ जाँदै गरेको को३९५ ९२९० नम्बरको मोटरसाइकल र विपरीत दिशाबाट आउँदै गरेको प्र.१-०१-०१२ प ७६३२ नम्बरको मोटरसाइकल एकापसमा ठोक्किँदा दुर्घटना भएको हो। दुर्घटनामा परेर प्र.१-०१-०१२ प ७६३२ नम्बरको मोटरसाइकल चालक इलाम नगरपालिका-६का २५ वर्षीय भूपेन्द्र श्रेष्ठको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। गम्भीर घाइते श्रेष्ठलाई उपचारका लागि बिर्तामोडस्थित वीएण्डसी अस्पताल लगेकोमा चिकित्सकले मृत घोषणा गरेका थिए। अन्य घाइतेमध्ये प्र.१-०२-०४९ प ८९८७ नम्बरको मोटरसाइकल चालक सुनसरी घरान-१५का २७ वर्षीय मनीकुमार देवकोटा, सोही मोटरसाइकलमा सवार २७ वर्षीय अनिल वस्नेत र अर्को मोटरसाइकल चालक भापा शिवसताक्षी-५का २९ वर्षीय नन्दबहादुर मगर तथा पछाडि सवार २९ वर्षीय कमल मगर रहेका छन्। उनीहरूको स्पानेण्डस अस्पताल बिर्तामोडमा उपचार भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ। दुर्घटनापछि तीनवटै मोटरसाइकल इलाका प्रहरी कार्यालय बुधबारेको नियन्त्रणमा राखिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाले जनाएको छ।

गायिका आशा भोसलेको निधन

यसअघि उनकी नातिनी जनाई भोसलेले सामाजिक सञ्जालमाफत परिवारका लागि गोपनीयताको अनुरोध गर्दै उनको स्वास्थ्य अवस्थाबारे जानकारी दिइन्। उनले अस्पताल भर्ना गरिएको पुष्टि गर्दै उपचार भइरहेको र सुधारको आशा गरिएको उल्लेख गरेकी थिइन्। सन् १९३३ मा जन्मिएकी आशा भोसलेले अत्यन्तै सानो उमेरमै आफ्नो सङ्गीत यात्रा शुरु गरेकी थिइन्। सन् १९५० को दशकदेखि उनको स्वर भारतीय चलचित्र सङ्गीतमा अत्यन्त लोकप्रिय बन्दै गएको थियो र क्रमशः उनी विश्वकै सबैभन्दा चर्चित पार्श्व गायिकाका रूपमा स्थापित भइन्। उनको स्वरको विशेषता भावनात्मक गहिरो, अनुकूलनीयता र बहुमुखी प्रतिभा मानिन्छ। शास्त्रीय सङ्गीतदेखि गजल, ब्याङ्ग, पप र लोकगीतसम्म उनले विभिन्न विधामा आफ्नो स्वरको प्रभाव छोडेकी छिन्। भारतका विभिन्न भाषामा हजारौं गीत रेकर्ड गरेर उनले भारतीय सङ्गीतलाई विश्वस्तरमा चिनाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेलेकी थिइन्। प्रमुख सङ्गीतकार तथा चलचित्र निर्मातासंगको सहकार्यले हिन्दी चलचित्र सङ्गीतलाई नयाँ उचाइमा पुऱ्याएको मानिन्छ। उनका गीतहरू आज पनि (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

भापामा १४६९५ सवारीमाथि कारबाही

भापा, चैत २५। भापामा सवारी दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि ट्राफिक प्रहरीले सक्रियता बढाउँदा १४ हजार बढी सवारी कारवाहीमा परेका छन्। जिल्लाका विभिन्न स्थानमा भएका चेकजाँचका क्रममा एक वर्षको अवधिमा १४ हजार ६९५ सवारी चालक कारवाहीमा पर्दा १ करोड ४९ लाख ६४ हजार ३३ रुपैयाँ राजश्व संकलन भएको जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय भापाले जनाएको छ। भापामा ८८२ सवारी दुर्घटना हुँदा ५० जनाले ज्यान गुमाएका छन् भने दुर्घटनामा परी १५४८ जना घाइते भएका छन्। १ हजार २५६ सवारी साधन दुर्घटनामा संलग्न रहेको ट्राफिक प्रहरीको तथ्याङ्कमा उल्लेख छ। ट्राफिक प्रहरीले मादक पदार्थ सेवन (मापसे) गरेर सवारी चलाउनेविरुद्ध विशेष निगरानी बढाएको छ। यस अन्तर्गत १ हजार १ सय ३७ जनामाथि कारवाही गरिएको छ, जसबाट ६ लाख २९ हजार ५ सय रुपैयाँ राजश्व संकलन भएको जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय भापाका प्रहरी निरीक्षक सन्तोष राईले जानकारी दिए। योसँगै ट्राफिक प्रहरीले सचेतनामूलक कार्यक्रमलाई समेत तीव्रता दिएको छ। ट्राफिक सचेतना तथा सडक प्रयोगसम्बन्धी १२५४ कार्यक्रम सञ्चालन गरी ३५ हजार ९६२ जनालाई सहभागी गराइएको छ। विद्यार्थी लक्षित ४२ कार्यक्रमबाट ३२०३ जना लाभान्वित भएका छन् भने मापसे सम्बन्धी २९ कार्यक्रममाफत ५६९ जनामा जनचेतना फैलाइएको छ। प्रहरी हटलाइनमा २१०० वटा कल प्राप्त भएका छन् भने ६०५० सेवाग्राहीले प्रत्यक्ष सेवा लिएका छन्। दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि ट्राफिक प्रहरीले विभिन्न पूर्वाधार सुधारका काम पनि अघि बढाएको छ। फागुन महिनामा ६२ ट्राफिक संकेत बोर्ड जडान गरिएको छ भने ६ वटा दुर्घटना सम्भावित क्षेत्रमा चेतावनी बोर्ड राखिएको छ। ट्राफिक नियम उल्लंघन गर्नेविरुद्ध कडाइ गर्दै ९५० वटा प्रेशर हर्न हटाइएको छ भने स्वरूप परिवर्तन गरेका १०२ मोटरसाइकलमाथि कारवाही गरिएको ट्राफिक प्रहरीले जनाएको छ।

प्रधानमन्त्री बालेनको आलोचना गर्ने युट्युबर रिहा

काठमाडौं, चैत २५। प्रधानमन्त्री बालेन शाह (बालेन)को आलोचना गरेको भन्दै पक्राउ परेका युट्युबर रोशन पोखरेललाई प्रहरीले छाडेको छ। प्रधानमन्त्रीलाई गालीगलौज गरेको भन्दै पाँचथरको फाल्गुनन्द गाउँपालिकाबाट उनलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको थियो। जिल्ला अदालत पाँचथरबाट १० दिन म्याद थप अनुमति लिएर अनुसन्धान अघि बढाइएको थियो। तर, गाली गरेकै भरमा उनलाई पक्राउ गरिएपछि धेरैले आलोचना गरेका थिए। प्रहरीका अनुसार उनलाई हजुरआमाको जिम्मा लगाएर छाडिएको छ।

चिकित्सकलाई पनि हप्तामा दुई दिन बिदा माग

भापा, चैत २५। नेपाल चिकित्सक संघले हप्तामा दुई दिन बिदा दिने सरकारको निर्णयको स्वागत गर्दै चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई पनि सोही अनुसारको सुविधा दिन माग गरेको छ। राष्ट्रिय टूमा सेन्टरका प्रमुख परामर्शदाता अर्थोपेडिक सर्जन प्राध्यापक डा. बन्दी रिजालले चिकित्सकहरूको मानसिक तथा शारीरिक स्वास्थ्य र 'बर्नआउट' को समस्यालाई मध्यनजर गर्दै दुई दिन बिदा अनिवार्य रहेको बताए। सरकारले इन्धनको खपत घटाउन शनिवार र आइतबार बिदा दिने निर्णय गरे पनि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले अस्पतालहरूलाई पत्र लेख्दै

विश्वसनीय स्वास्थ्य परीक्षणको लागि तपाईंको आफ्नै ल्याब

हामीकहाँ आधुनिक प्रविधिबाट सुसज्जित प्रयोगशाला, अनुभवी प्राविधिक र छिटो तथा भरपर्दो रिपोर्टको व्यवस्था छ। तपाईंको स्वास्थ्य, हाम्रो जिम्मेवारी।

- छिटो र भरपर्दो रिपोर्ट
- आधुनिक मेसिन र अनुभवी टेक्निसियन
- सबै प्रकारका रगत तथा पिसाब परीक्षण
- उचित शुल्कमा गुणस्तरीय सेवा

Advance Pathology Lab
Birtamode-1, Charpane, Jhapa
023-536700, 9817032003
Email: advancepath2010@gmail.com

१००% ग्यारेन्टीका साथ ज्योतिष सेवा

तपाईंहरूको भूतकाल, भविष्य र वर्तमान जस्ताको त्यस्तै स्पष्ट बताइदिने प्रखर ज्योतिष

सम्पर्क: NISHANT M JOTIG KENDRA
Newmarket, Panitanki | P.O. Dulajote-734429 | Dist. Darjeeling, Westbngal

INDIAN NO: CALL & WHATSAPP +91-81598-50995
NEPALI NO CALL +977-98401-64453

Yutube: Nishat M Jotic kendra

नमूनामा उपभोक्ताहरूको आम्दानी वृद्धि गर्न मौरीपालन

उपभोक्ताबाट ४५ हजार रुपैयांसहित जम्मा तीन लाख रुपैयांको लागतमा कार्यक्रम शुरू गरिएको हो ।
अध्यक्ष राईको अध्यक्षता र प्रतिष्ठानका केन्द्रीय सदस्य चानुराम घिमिरेको प्रमुख आतिथ्यमा आइतबार आयोजित कार्यक्रममा २५ थान मौरीसहितको घर वितरण गरिएको थियो । वितरण गरिएको मौरी मेलफेरा प्रजातिको हो ।
कार्यक्रममा अर्जुनधारा नगर कार्यपालिका सदस्य गौरीमाया चिमरिया, नगरसभा सदस्य पूर्णबहादुर राई, मानव हाती द्रन्द्र न्यूनीकरण उपभोक्ता समिति अर्जुनधाराका सचिव धनबहादुर तामाङ, सुखानी शहीद स्मृति उद्यान व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष भैरवबहादुर खड्का, अर्जुनधारा नगर सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघका अध्यक्ष भानुभक्त श्रेष्ठलागायतको आतिथ्य रहेको थियो ।
सोही कार्यक्रममा मौरीपालन कार्यक्रमका लागि छनौट भएका उपभोक्ताहरूलाई एक दिने तालिम पनि सञ्चालन गरिएको थियो । तालिमको सहजीकरण सहजकर्ता कृषि प्रसार अधिकृत सुवास दाहालले गरेका थिए । समूहकी कोषाध्यक्ष मीनादेवी काकीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन सचिव मोहन चौलागाईंले गरेका थिए ।

अर्जुनधारा, चैत २५। आयमूलक कार्यक्रममाफर्त समूहमा आवद्ध उपभोक्ताहरूको आम्दानीमा वृद्धि गर्ने उद्देश्यले भापाको अर्जुनधारा नगरपालिका-९स्थित नमूना सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहले मौरीपालन कार्यक्रम शुरु गरेको छ ।
समूहसँगै अर्जुनधारा नगर मानव हाती द्रन्द्र न्यूनीकरण उपभोक्ता समिति, सुखानी शहीद स्मृति प्रतिष्ठान नेपाल र उपभोक्ताको संयुक्त साभेदारीमा उक्त कार्यक्रम शुरु गरिएको समूहका अध्यक्ष जागिरमान राईले जानकारी दिए । अध्यक्ष राईका अनुसार पहिलो चरणमा मानव हाती द्रन्द्र न्यूनीकरण उपभोक्ता समितिको एक लाख ५० हजार रुपैयां, प्रतिष्ठानको ६० हजार रुपैयां, समूहको ४५ हजार रुपैयां र मौरीपालनका लागि छनौट भएका २५ जना

वातावरण, संस्कृति तथा पर्यटन विधामा इलाम उत्कृष्ट

वातावरण, संस्कृति तथा पर्यटन विधामा इलाम उत्कृष्ट

इलाम, चैत २५। वातावरण, संस्कृति तथा पर्यटन विधामा इलाम नगरपालिका उत्कृष्ट घोषित भएको छ । उत्कृष्टताको पुरस्कार नगर प्रमुख केदार थापाले ग्रहण गरे ।
नेपाल नगरपालिका संघको ३३औं वार्षिकोत्सवमा सघले प्रदान गरेको विभिन्न पाँच विधामध्ये इलामले उक्त विधामा उत्कृष्टता हासिल गरेको हो । एउटै विधामा गोदावरी नगरपालिकासँग समान ८५/८५ अंक प्राप्त गर्दै इलामले संयुक्त रूपमा पहिलो स्थान हासिल गरेको जनाइएको छ । कार्यक्रममा सभामुख डोलप्रसाद अर्यालले विजेता स्थानीय तहलाई पुरस्कार वितरण गरेका थिए ।
यसैगरी, अन्य विधातर्फ हलेसी तुवाचुङ नगरपालिका (संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह तथा वित्तीय सुशासन), मन्थली नगरपालिका (स्थानीय आर्थिक विकास), मडिहानी नगरपालिका (सामाजिक विकास) तथा पोखरा महानगरपालिका (योजना तथा पूर्वाधार विकास) पुरस्कृत भएका छन् ।

अनलाइन ...

यस्तै चैत २७ गते तिलोत्तमा-१५, कोटिहवाबाट प्रहरीले ११ जनालाई पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेहरूमा जगदीशपुर, भारत बस्ने २८ वर्षका सन्दीप कुमार, हैदराबाद, तेलङ्गाना, भारतका ४३ वर्षीय एम.डी. हाकिम कुशीनगर, उत्तर प्रदेश, भारतका २६ वर्षका सतेन्द्र सिंह, गोरखपुर, उत्तर प्रदेश, भारतका ३६ वर्षका श्याम सुन्दर, रतनपुर, उत्तर प्रदेश, भारतका २४ वर्षका दीपक पाण्डे, गाजीपुर, उत्तर प्रदेश, भारतका ३२ वर्षीय रियाज अहमद, रसुल्लाबाद, कानपुर देहात, भारतका ३५ वर्षको प्रदीप कुमार, भारत दिल्लीकी ३६ वर्षकी तन्तु कुमारी, दिल्ली, भारतकै ३८ वर्षीय राखी भा, ओमसतिया गाउँपालिका-१, रुपन्देही बस्ने ३४ वर्षीय अक्षय कुमार यादव र सुखैत घर भई हाल तिलोत्तमा-१५, कोटिहवा बसोबास भएका ३८ वर्षीय सीमा राना रहेको प्रहरीले जनाएको छ ।
प्रहरी नायब उपरीक्षक चन्द्रले पक्राउ परेकाहरूलाई आवश्यक कारवाहीका लागि प्रक्रिया अगाडि बढाएको र अनलाइन सट्टेबाजीमा संलग्न अन्य व्यक्तिको खोजी तथा अनुसन्धान जारी रहेको जनाए ।

सोमवारदेखि ...

अभियान सञ्चालन गर्न लागिएको प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयले जनाएको छ ।
त्यसका लागि सरकारले 'शून्य बाँकी फाइल सप्ताह अभियान सञ्चालन सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०८२' सार्वजनिक गरिसकेको छ । कुनै पनि चालू अवस्थामा रहेका फाइल अनिश्चित समयसम्म अड्केर नबसोस्, जिम्मेवारी स्पष्ट होस् र काम हुने वा नहुने विषयको समयमा टुङ्गो लागोस् भन्ने अभियानको उद्देश्य छ । अभियान आगामी वैशाख ७ गतेसम्म सञ्चालन हुनेछ ।
मार्गदर्शन अनुसार अब तीन दिन, सात दिन वा १५ दिनभन्दा बढी समयदेखि रोकिएका फाइलमा स्वतः समीक्षा प्रक्रिया लागू गर्नुपर्नेछ । निर्णय गर्न सकिने विषयलाई अनावश्यक रूपमा माथिल्लो तहमा नपठाइ सम्बन्धित तहबाट टुंग्याउने पद्धतिको विकास गर्नुपर्ने भएकाले यो अभियान सञ्चालन गरिएको हो ।

नारी सञ्चारद्वारा शुभकामनासहित क्यालेन्डर विमोचन

वित्तमोड, चैत २५। नारी सञ्चार गृह भापाले नयाँ वर्षको अवसरमा शुभकामना आदानप्रदान तथा क्यालेन्डर विमोचन कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ ।
वित्तमोडस्थित साइ पार्टी प्यालेसमा आयोजित कार्यक्रममा नयाँ वर्ष २०८२ को क्यालेन्डर विमोचन गर्नुका साथै शुभकामना आदानप्रदान गरिएको हो । कार्यक्रममा आदिवासी जनजाति पत्रकार संघ भापाका अध्यक्ष अर्जुन राजवंशी, प्रेस सेन्टर नेपाल भापा अध्यक्ष पुष्प खड्का, प्रेस चौतारी नेपाल भापा अध्यक्ष प्रदीप परियार, एवीसी नेपालकी केन्द्रीय सदस्य कञ्चना ढकाल सिटौला, नेपाल पत्रकार महासंघ भापाका अध्यक्ष एकराज गिरी, कार्यक्रमकी प्रमुख अतिथि नेपाल पत्रकार महासंघ

कोशी प्रदेश उपाध्यक्ष तथा नारी सञ्चार गृह भापाकी पूर्वअध्यक्ष अम्बिका भण्डारीलागायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए ।
कार्यक्रमकै बीच क्यालेन्डर प्रकाशनमा सहयोग गर्ने वीज इन्टरनेशनल एजुकेशन सर्भिस वित्तमोडका सञ्चालक अशोक भण्डारीलाई सम्मान गरिएको थियो । कार्यक्रममा सञ्चारकर्मीहरूसँगै विभिन्न संघ-संस्थाको नेतृत्व गर्ने महिला नेतृहरूको उल्लेख्य सहभागिता थियो । नारी सञ्चार गृह भापाकी अध्यक्ष स्वस्तिका आचार्यको अध्यक्षतामा सम्पन्न कार्यक्रममा सहभागीहरूलाई उपाध्यक्ष जोशना श्रेष्ठले स्वागत गरेकी थिइन् भने कार्यक्रम सञ्चालन सचिव दीपा पोखरेलले गरेकी थिइन् ।

७ किलो गाँजासहित दुई भारतीय नागरिक पक्राउ

काठमाडौं, चैत २५। थाइल्याण्डबाट अवैध रूपमा लागुऔषध गाँजा ओसारपसार गर्ने कार्यमा संलग्न दुई जना भारतीय नागरिकलाई लागुऔषध नियन्त्रण ब्यूरोले पक्राउ गरेको छ । ब्यूरोको टोलीले उनीहरूको साथबाट ७ किलो गाँजा बरामद गरेको हो । पक्राउ पर्नेहरूमा ३९ वर्षीय भारतीय नागरिक मोहसिन सलाउद्दीन खान र ३१ वर्षीय मोहम्मद राहिल मोहम्मद ताहिर गढू रहेका छन् ।
ब्यूरोले आइतबार दिएको जानकारी अनुसार फ्लाई दुबईको उडानमार्फत बैककबाट दुबई हुँदै काठमाडौं ओर्लिएका मोहसिन सलाउद्दीन खानलाई प्रहरीले शंका लागेपछि विमानस्थलदेखि नै कडा निगरानीमा राखेको थियो । खान गौशालास्थित काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. ९मा

रहेको एक होटलमा प्रवेश गरेपछि प्रहरी टोलीले उनलाई नियन्त्रणमा लिएर खानतलासी गरेको थियो । खान बसेको होटलको कोठामा अर्का भारतीय नागरिक मोहम्मद राहिल पहिलेदेखि नै बसिरहेका थिए । प्रहरीले उनीहरूले साथमा ल्याएको दुई वटा फोला खानतलासी गर्दा ७ किलो लागुऔषध गाँजा फेला पारेको हो ।
थप अनुसन्धानका क्रममा मोहम्मद राहिल चैत २६ गते नै मलेथिया एयरलाइन्सको उडानमार्फत बैककबाट क्वालालम्पुर हुँदै काठमाडौं आएर उक्त होटलमा बसेको

खुलेको छ ।
उनी होटलमा बसेर मोहसिनको प्रतीक्षा गरिरहेको र मोहसिन २८ गते गाँजासहित आएपछि दुवै जनालाई प्रहरीले एकैसाथ पक्राउ गरेको हो ।
ब्यूरोका सह-प्रवक्ता एवम् प्रहरी नायब उपरीक्षक जीवन निरौलाका अनुसार पक्राउ परेका दुवै अभियुक्तहरूमाथि लागुऔषध (नियन्त्रण) ऐन २०३३ बमोजिम काठमाडौं जिल्ला अदालतबाट म्याद थप गरी विस्तृत अनुसन्धान भइरहेको छ ।

विकित्सकलाई ...

उनले इमर्जेन्सी सेवा २४सै घण्टा सुचारु रहने भएकाले ओपीडी सेवाको समय विहान ९देखि दिउँसाँ ३ बजेसम्म गरेर आइतबार विदा दिन सकिने सुझाव दिए ।
सरकारले सातै दिन अस्पताल चलाउन चाहने हो भने हालको दरबन्दीलाई दोब्बर बनाउनुपर्ने उनको तर्क छ । डा. रिजालले सुरक्षित वातावरण, उचित सेवा, सुविधा र वैज्ञानिक कार्यविधिको लागि सरकारले तत्काल सरोकारवालाहरूसँग बार्ता गर्नुपर्ने उनको भनाइ छ ।

गायिका ...

कालजयी छन् र नयाँ पुस्तामाफर्क उतिकै लोकप्रिय छन् । उनलाई भारतीय सरकारले प्रतिष्ठित दादासाहेब फाल्के पुरस्कार तथा पद्मविभूषण सहितका उच्च सम्मानले सम्मानित गरेको थियो ।
सन् २०११मा गिनिज वर्ल्ड रेकर्डले उनलाई सङ्गीत इतिहासमा सबैभन्दा धेरै रेकर्ड गरिएको कलाकारका रूपमा मान्यता दिएको थियो ।
जीवनको उत्तरार्धसम्म पनि आशा भोसले सङ्गीतसँग निरन्तर जोडिएकी थिइन् । कहिलेकाहीँ सार्वजनिक प्रस्तुति दिँदै उनले युवा कलाकारहरूलाई प्रेरणा दिइरहेकी थिइन् । भारतीय सङ्गीतमा महिला स्वरको पहिचान विस्तार गर्न र पाश्चव गायनलाई नयाँ परिभाषा दिन उनको योगदान अतुलनीय छ ।
उनका लोकप्रिय गीतहरूमा 'दिल चीज क्या है', 'पिया तु अब तो आजा', 'मेरा कुछ सामान' र 'चुरा लिया है तुमने' जस्ता कालजयी रचना समावेश छन्, जसले उनको बहुआयामिक प्रतिभालाई उजागर गर्छ । उनको निधनको खबर फैलँदा भारतभर तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा पनि शोक व्यक्त गरिएको छ । प्रशंसक, कलाकार र विभिन्न क्षेत्रका व्यक्तित्वहरूले उनको योगदानलाई स्मरण गर्दै भारतीय सङ्गीतमा उनको स्थान अपूरणीय रहेको बताएका छन् ।

रोजगारीको सुवर्ण अवसर

भापाको वित्तमोडमा आकर्षक तलब, खाना/बस्न, सुविधासहित रोजगारीको सुवर्ण अवसर रहेकाले इच्छुकले तुरुन्तमै सम्पर्क गर्नुहोला ।
सम्पर्क नं. ९८२४९७४६९४ (9824974694)

वित्तमोडमा 4D भिडियो एक्स रे र ल्याब सेवा

वरिष्ठ रेडियोलोजिस्ट डा. संजयकुमार गुप्ताद्वारा
मिशा एडनाल्स अल्ट्रासाउण्ड एण्ड डायग्नोस्टिक सिलिकुला
■ **प्रत्येक दिन बिहान ६:०० बजेदेखि ८:३० बजे र बेलुका २:०० बजेदेखि ८:०० बजेसम्म**
■ **परिचर्य बस स्टेण्ड उत्तर, वित्तमोड-५, भापा**
हाम्रा सेवाहरू
- **Fetal Echo, Fibro Scan** - अत्याधुनिक प्याथोलोजी ल्याब
- **Liver (फाइलोप्लेक्ट)** - 4D भिडियो एक्स-रे
- **विशेषज्ञद्वारा ओपीडी सेवा** - Anomaly Scan, TVS
- **निस्तान्त परामर्श केन्द्र** - रक्त नलिको Colour Doppler
- **12 Lead ECG** - Advance CT Scan
- **सुपथ मूल्यांकन फार्मसी सेवा**
सम्पर्क नं. : ०२३-५०९९४, ९८०१५६६७७८, ९८०१७८४६४६४

एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंक लि.
Excel Development Bank Ltd. तपाईंको स्थानीय साझेदार (Your Local Partner)
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "३" वर्गको इजाजतपत्र प्राप्त संस्था (कोशी प्रदेश कार्यक्षेत्र भएको)

Birtamode, Jhapa
023-533564 | 534010
info@edb.com.np
www.edb.com.np

वि.सं.२०८२ वैशाख ०१ गते (इ.सं.२०२६/०४/१४) देखि लागू हुने व्याजदर

निकषेप			कर्जा	
निकषेपको प्रकार	न्यूनतम मौज्दात	व्याजदर (% प्रतिवर्ष)	कर्जाको प्रकार	प्रिमियम दर(%प्रतिवर्ष)
१.चलती/कल डिपोजिट				
(क) कर्पोरेट डिपोजिट (CD)	१००० देखि ५००० सम्म	अधिकतम ०.५० सम्म	१.संस्थागत (व्यवसाय कर्जा)	+४ सम्म
(ख) एक्सेल सुपर निकषेप (ESD)	०		२. रिटेल (उपभोग) कर्जाहरु: घरकर्जा, गाडी कर्जा, व्यक्तिगत लगायत अन्य कर्जाहरु	+४ सम्म
२.बचत खाता				
एक्सेल रेमिट बचत खाता	१००	३.६०		
एक्सेल प्रिमियम बचत खाता	१,०००	२.५०	३. मार्जिन (शेयर) कर्जा	+४ सम्म
मेरो नानी बाबुको बचत खाता	१००	२.५०	४. रिजल स्टेट कर्जा	+४ सम्म
एक्सेल समृद्धि बचत खाता	२,०००	२.५०	५. सुन चाँदी धितो कर्जा	+४ सम्म
एक्सेल उत्कृष्ट बचत खाता	२५,०००	२.६०	६.घरेलु, साना तथा मझौला कर्जा	+३.५० सम्म
सामाजिक सुरक्षा भत्ता खाता	०	२.५०	७.प्रिन कर्जा	+३.०० सम्म
मेरो तलब खाता	०	२.५०	८.व्याज अनुदान सहितको सहूलियत कर्जा	+२.०० सम्म
मेरो पेंसन खाता	०	२.५०		
अन्य सबै बचत खाता योजनाहरु	१००	२.५०		
३.मुद्दति खाता				
खाता प्रकार	व्याजदर (% प्रतिवर्ष)		९. कन्सोर्टियम कर्जा	
	व्यक्तिगत खाता	संस्थागत खाता	१०.मुद्दती रिसिद धितोमा	कन्सोर्टियम निर्णयानुसार थप २ प्रतिशत वा पछिल्लो तीन महिनाको औसत आधार दरमा जुन बढी हुन्छ ।
त्रैमासिक व्याज भुक्तानी	त्रैमासिक व्याज भुक्तानी		११.छोटो आबधिक कर्जा (Short Term Loan)	+४.०० सम्म
३ महिने मुद्दति खाता	२.७५	-	१२.नेपाल राष्ट्र बैंक बाट जारी निर्देशन बमोजिम विपन्न वर्ग लगायत अन्य लोकिएका क्षेत्रमा प्रवाह हुने कर्जाको प्रिमियम दर निर्देशन बमोजिम हुनेछ ।	
६ महिने मुद्दति खाता	२.७५	२.७५		
९ महिने मुद्दति खाता	२.७५	२.७५		
१ वर्ष वा सो भन्दा माथी ३ वर्ष भन्दा कमको मुद्दति खाता	३.००	२.७५		
३ वर्ष वा सो भन्दा माथी ५वर्ष सम्मको मुद्दति खाता	४.००	२.७५		
५वर्ष भन्दा माथीको मुद्दति खाता	४.९५	३.२५		
एक्सेल रेमिट मुद्दति खाता	व्यक्तिगत खाताको हकमा माथि उल्लेखित समयबधी बमोजिमको व्याजदरमा १% थप गरिनेछ		स्थिर व्याजदर प्रतिवर्ष आवधिक कर्जा (Fixed Interest Rate)	
			कर्जाको प्रकार	५ वर्ष भन्दा माथि १० वर्षसम्म
			घर कर्जा	५ वर्ष भन्दा माथि १० वर्षसम्म
			व्यवसायिक कर्जा	५ वर्ष भन्दा माथि १० वर्षसम्म
			सवारी कर्जा	५ वर्ष भन्दा माथि १० वर्षसम्म
			व्यक्तिगत कर्जा	५ वर्ष भन्दा माथि १० वर्षसम्म
नोट:				
बैंकको पछिल्लो तीन महिनाको औसत आधार दर (फागुन मसान्त सम्मको) ५.९०% रहेको छ र ऋणीपिच्छे लागू हुने परिवर्तनीय व्याजदर औसत आधार दरमा आवश्यक जोखिम प्रिमियम थप गरी निर्धारण हुनेछ ।				
सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापतको रकम मात्र जम्मा हुने व्यक्तिगत निकषेप खाता तथा अश्रयकोष मुद्दती निकषेपको हकमा नियामक निकायको निर्देशन/आपसी सहमति बमोजिम हुनेछ ।				
बैंक जमानत/प्रतिपत्र दावी भुक्तानीमा एवं Force Loan मा तत्काल लागू रहेको अधिकतम प्रिमियम दर लाग्नेछ ।				
ऋणीले जुन उद्देश्यको लागि कर्जा लिएको हो सो उद्देश्यमा कर्जा प्रयोग नगरेको, धितो सम्पत्तिमा हानी नोक्सानी गरेको पाइएमा तथा कर्जा अक्षाण पत्रमा उल्लेख भएको शर्त तथा बन्देजहरूको पालना नभएको तथा थप कर्जा नोक्सानी व्यवस्था आवश्यक हुने ऋणीहरूको कर्जाको व्याजदरको प्रिमियम दरमा अतिरिक्त २% थप गरी कायम गर्न गरिनेछ ।				
अन्यको हकमा पैनल व्याज सम्बन्धी नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशन बमोजिम कायम हुनेछ ।				
कर्जाको व्याजदर निर्धारण गर्दा नेपाल राष्ट्र बैंकको निर्देशनको परिधिभित्र रहेर गरिने छ ।				

सूचनाको हक कानूनको

कार्यान्वयन सरकारको प्रथमिकता

बढ्दो अपराध : सुरक्षा चुनौती

पछिल्लो समय हत्या, हिंसा र आपराधिक घटनाहरूमा वृद्धि भइरहेको छ । यस्ता अपराधका घटनाले समाजलाई असुरक्षित महशुस भइरहेको छ भने सुरक्षा संयन्त्रलाई सुरक्षाको चुनौती थपिएको छ । पछिल्लो घटनाहरूमा परिवारका सदस्य नै संलग्न रहेका तथ्यहरू पनि सार्वजनिक भएका छन् । सामान्य विषयमा विवाद उत्पन्न भई क्रुरतापूर्वक हत्या गरिएको पछिल्लो घटनाले भनापलीलाई स्तब्ध बनाएको छ । गलत नम्बरमा फोन गएको सामान्य विषयमा विवाद हुँदा भनापा कमल गाउँपालिकाका दुई दाजुभाइको हत्या भएको थियो । यद्यपि हत्यारालाई प्रहरीले पक्राउ गरिसकेको छ, तर सन्तानको हृदयविदारक हत्याको घटनाले अभिभावकलाई पुऱ्याएको क्षति र दिएको पीडा अपरुणीय छ ।

ललितपुरको पाटन दरवार स्क्वायर क्षेत्रमा भएको उक्त घटनामा दाजु सुमित र भाइ सुजन नेम्वाङको मृत्यु भएको थियो । त्यसअघि भनापाकै शिवसताक्षीमा दाजुले भाइको हत्या गरेको घटना सार्वजनिक भएको थियो । त्यसैगरी बितामोड-७ मा सुतिरहेका फुवा तामाङको हत्या छिमेकी दाजुभाइ प्रेमकुमार र रामकुमार राईले गरेको घटना सार्वजनिक भएको थियो । त्यसैगरी भाउजाले माइजूको हत्या गरेको अर्को घटना पनि यसै हप्ता सार्वजनिक भएको छ । पोखरा सभागृह चोकमा घर फर्कँदै गरेकी सृजना पौडेल केसीलाई उनकै भाउजाले विभत्स हत्या गरे । सो घटनामा पारिवारिक सम्पत्ति विवाद र प्रतिशोधको चरम परिणति भएको प्रहरीको अनुसन्धानले देखाएको छ ।

भनापा, ललितपुर र पोखरामा भएका विभत्स हत्याका यी शृंखलाहरूले सुरक्षा संयन्त्रलाई पनि चुनौती थपिएको छ । आखिर प्रत्येक व्यक्तिका पछि प्रहरी परिचालन हुने होइन, तर मानवीयता, मानव संवेदना किन यसरी दुर्भाग्यसङ्ग निष्प्राण भइरहेको छ- समाजलाई चिन्ता थप्ने विषय हो । त्यसो त यस्ता अपराध र आपराधिक मनोवृत्ति बढ्नुमा मदिरा र लागूऔषधको दुर्व्यसन मुख्य कारण रहेको अनुसन्धानले देखाएको छ । त्यसैगरी पारिवारिक र सामाजिक कलहबाट पनि अपराधका घटना बढ्दै गएका छन् भने हतियारको सहज पहुँच र सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोगले पनि अपराध बढाउने कारक बनेका छन् ।

समाजमा बढ्दो हत्याको शृंखला र अपराधका घटनालाई नियन्त्रण गर्न प्रहरीलाई चुनौती छ, तर जनताको जन र धनको रक्षा गर्नु सुरक्षा संयन्त्रको जिम्मेवारी नै हो । तसर्थ मदिरा तथा लागूऔषधको दुर्व्यसन रोक्न, सामाजिक सचेतना बढाउन, युवाहरूलाई परामर्श दिएर कुलतबाट बचाउन र सुरक्षा गस्ती बढाउँदै प्रविधिको विस्तार गर्न राज्य लाग्नु पर्दछ । सँगसँगै अपराधमा संलग्न रहेकालाई तत्काल पक्राउ गरी कडा कानूनी कारवाही गरेर अपराध गर्नेहरू दण्डित हुन्छन् भन्ने विश्वास जगाउनुपर्छ । यसले मात्र समाजमा सुरक्षाको अनुभूति हुनसक्छ ।

उमेश बागच

नेपालको अधिराज्यको संविधान २०७२ मा सूचनाको हकको व्यवस्था गरिएको थियो, तर प्रथमिकतामा पर्न सकेन । संविधान कार्यान्वयनको १६ वर्ष बितिसकदा पनि कतैबाट सूचनाको हकको स्थान पाएन । देशमा २०६२/०६३ सालको जनआन्दोलनपछि जारी गरिएको अन्तरिम संविधानमा उल्लेखित प्रावधान अनुसार २०६४ सालमा सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ आयो र राष्ट्रिय सूचना आयोगको गठन भयो । २०६५ सालमा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली पनि बन्यो । यति मात्र होइन, संविधानसभाबाट निर्मित नेपालको संविधान २०७२ को धारा २७ मा सूचनाको हकलाई मौलिक हकका रूपमा व्यवस्था गरियो । यो कानून खासगरी राज्यका काम-कारवाहीलाई जवाफदेही र जिम्मेवार बनाउने तथा जनतालाई सुशासनको अनुभूति गराउने कानून हो ।

देश भ्रष्टाचारले चुर्लुमै डुब्दा पनि यो सूचनाको हक सम्बन्धी कानूनको व्यावहारिक रूपमा कार्यान्वयनमा विगतदेखि नै राज्यको सक्रियता देखिएन । यो कानूनको व्यावहारिक प्रयोगले भ्रष्टाचार कम हुन्छ भन्ने कुरासम्म बुझ्न सरकार तयार हुन सकेन । यो कानून अन्तर्गत बनेको राष्ट्रिय सूचना आयोग अन्य आयोगभन्दा शक्तिशाली भएकै कारण यो आयोगको भूमिका स्थायी सरकारमा रहेकाहरूले न्यून गर्दै आएको देखिन्छ । यो आयोगमा शुभमा सचिवको दरबन्दी रहेकामा अहिले सहसचिवको दरबन्दी कायम गरिएको छ । सचेतनामूलक कार्यक्रमलाई व्यापकता दिनुपर्नेमा हेरक वर्ष बजेट घटाउँदै जाँदा यसको भूमिका सीमित बन्न थालेको अनुभव हुन थालेको छ ।

पछिल्लो समयमा राष्ट्रिय सूचना आयोग पनि अनुगमन गर्नेभन्दा पनि आफूलाई सरकारी कार्यालय मात्र सम्भ्रम थालेको टिप्पणी हुन थालेको छ । अहिले सूचनाको हक सम्बन्धी कानूनको उद्देश्य अनुसार सूचना दिलाउनेतर्फ भन्दा पनि सूचना मागकर्तालाई हतोत्साही बनाउनेतर्फ लागेको देखिन्छ । नेपालमा भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्न सूचनाको हक राजनीतिक दलको एजेन्डा बन्नुपर्ने बन्न सकेन । विगतमा सूचना मागकर्ताको संख्या बढाउने र सूचना माग्ने कार्यलाई व्यावहारिक बनाउनेतर्फ आयोग र अभियानकर्ता केन्द्रित भएका थिए । यो कानून आएको अहिले १८ वर्ष पार हुँदै गर्दा पनि आमनागरिकले

सूचना माग्नु खासै तयारता देखाएको पाइँदैन । पहुँच नभएका जनताका लागि बढी महत्त्व हुने यो कानून उनीहरूसम्म पुग्न अर्भ सकेको छैन । यसो हुनुको मुख्य कारण राज्यका संयन्त्रमा रहेका जिम्मेवार व्यक्तिको बुझाइमा स्पष्ट नहुनु, थाहा हुँदाहुँदै पनि सूचना दिन नपरोस् भन्ने मानसिकता रहनु, सूचना मागकर्तालाई दुःख दिने, कानूनका रूपमा मात्र बुझ्ने गरेका यो कानूनको कार्यान्वयनमा तीव्रता आउन सकेको छैन ।

मान्छेले जन्मिएदेखि मरेर अन्तिम संस्कार गदासम्म करिबै हुन्छ, आफूले तिरको कर कहाँ र कसरी खर्च भइरहेको छ भन्ने जान्ने अधिकार प्रत्येक जनतालाई छ । यही कुरालाई सहज बुझाइका साथ अघि बढाउन आवश्यक छ । यसका साथै सरकारीस्तमा अनुगमन र समन्वयका लागि बनेका सबै संयन्त्रको सक्रियता उतिकै आवश्यक छ । सचिवालयलाई भ्रष्टाचारमुक्त बनाउने हो भने राजनीतिक दल, दलका नेता, कार्यकर्तालाई सूचनाको हकको महत्त्व, आवश्यकता र यसको प्रयोगबाट हुने फाइदाबारे बुझाउन र बुझ्न जरुरी देखिन्छ । प्रधानमन्त्रीको कार्यालयमा मुख्य सचिवको संयोजकत्वमा रहेको वर्गीकरण समिति छ, सञ्चार मन्त्रालयमा सचिवको संयोजकत्वमा अनुगमन इकाइ छ, प्रदेश सरकारका प्रमुख सचिवको संयोजकत्वमा रहेको अनुगमन समिति र जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा रहेको जिल्ला अनुगमन समितिलाई सक्रिय बनाउनुपर्ने देखिन्छ ।

सूचनाको हक सम्बन्धी कानून के हो भनेर बुझाउनुपर्ने अवस्था छ । राष्ट्रिय सूचना आयोगलाई अनुगमनमा जोड र सूचना माग्नेलाई सहजरूपमा दिलाउनेमा सक्रिय बनाउनुपर्ने देखिन्छ । स्थानीयस्तरदेखि राष्ट्रियस्तरसम्म नागरिक स्तरबाट हुने

सूचनाको हक सम्बन्धी अभियानहरूमा साभेदारी गर्नुपर्ने हुन्छ । अहिले आयोगबाट आफू पनि नगर्ने अरूलाई पनि गर्न नदिने जस्तो अवस्था देखिएको छ । विगतमा राष्ट्रिय सूचना आयोग र स्वयम्सेवी संस्थाहरू, सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय महासङ्घसँग मिलेर काम गर्ने गरेको धेरै उदाहरण छन् ।

अहिले आफूले किसिमले झोत नहुँदा हुँदै पनि देशभर सञ्चल बनाएर महासङ्घ अघि बढिरहेको देखिन्छ । समुदायस्तरमा समुदाय जागरण अभियान र काठमाडौँ उपत्यकाभित्र विद्यालय तथा कलेजस्तरीय जागरण अभियान सञ्चालन गरिरहेको छ भने सूचना माग्ने अभियानलाई पनि तीव्रता दिएको छ । झोत नभएका कारण जसरी गर्नुपर्ने हो, त्यसरी व्यापकता पाउन सकेको छैन । यसका लागि सरकारी स्तरबाट हातेमालो हुन आवश्यक छ । भ्रष्टाचार अन्त्यको अभियानमा सूचनाको हक महत्त्वपूर्ण औजार नसक्छ । राज्यका निकाय वा सार्वजनिक निकायको लगानीमा हुने योजनाहरूको बिल भर्षाई सार्वजनिक गर्नुपर्ने भन्ने सबैलाई बुझाउन जरुरी छ । गलत भएको छ भने कारवाहीमा परिन्छ भन्ने पनि वातावरण सिर्जना हुनुपर्छ । यस्तो भए स्वतः गलत काम फोकिन्छ । यो कुरा सरकार र नागरिकस्तरबाट बुझ्न र बुझाउन जरुरी छ ।

नागरिक स्तरबाट पनि बुझाउने गरिएको प्रयासलाई सहजरूपमा लिने गरिएको पाइँदैन । यसका केही चुनौतीहरूको समाधानका लागि केही उपायहरूको आवश्यकता छ । पहिलो, सरकार र सार्वजनिक निकायहरूले सूचनाको हकलाई गम्भीर रूपमा लिई समयमै सूचना उपलब्ध गराउने संस्कारको विकास गर्नुपर्छ । दोस्रो, पत्रकारहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न तालिम, स्रोत साधन र प्रविधिको पहुँच बढाउन

आवश्यक छ । तेस्रो, पत्रकारहरूको सुरक्षा सुनिश्चित गर्न कडा कानूनी व्यवस्था र त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनुपर्छ ।

साथै सञ्चारमाध्यमले पनि आफ्नो पेसागत आचारसंहिता पालना गर्दै निष्पक्ष र सत्यतथ्यमा आधारित समाचार प्रस्तुत गर्न सूचनाको हक प्रयोग गर्नुपर्छ । सूचनाको हकको प्रभावकारी कार्यान्वयन बिना लोकतन्त्र सुदृढ हुन सक्दैन । यसमा सूचनाको हकको भूमिका अत्यन्त महत्त्वपूर्ण र अपरिहार्य छ । नागरिकलाई सशक्त बनाउने, सरकारलाई जवाफदेही गराउने र समाजमा पारदर्शिता ल्याउने कामलाई सञ्चारमाध्यमले प्रथमिकता दिनुपर्ने हुन्छ । त्यसैले सूचनाको हकलाई व्यावहारिक रूपमा कार्यान्वयन गर्ने कार्यलाई सफल बनाउन राज्य, नागरिक समाज र पत्रकारिता क्षेत्रको समन्वयात्मक भूमिका आवश्यक छ ।

सुशासन, पारदर्शिता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्दै समृद्ध र लोकतान्त्रिक समाज निर्माण गर्न सकिन्छ । यो कानून जनताका पक्षमा रहेको महत्त्वपूर्ण कानून हो । यो कानून ल्याउन नेपाल पत्रकार महासङ्घको महत्त्वपूर्ण भूमिका थियो । सूचनाको हक र सञ्चारसँग सम्बन्धित कुनै पनि काम कारवाहीका लागि अहिले पनि पत्रकार महासङ्घलाई सरकारले समितिमै राखेर सुभाष दिने अवसर प्रदान गरेको छ । यति मात्र होइन, राष्ट्रिय सूचना आयोगको गठनमा निर्णय गर्ने भूमिका दिइएको छ ।

सूचना आधुनिक लोकतान्त्रिक समाजको मेरुपण्ड हो । नागरिकले राज्यका गतिविधि, निर्णय र खर्चबारे जानकारी पाउने अधिकार नै सूचनाको हक हो । नेपालमा सूचनाको हकलाई संविधानमा मौलिक हकका रूपमा सुनिश्चित गर्नाका साथै अलग्गै कानून मार्फत यसको कार्यान्वयनको कानूनी आधार तयार गरिएको छ । तर, कानून बनेर मात्र यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन स्वतः हुँदैन । यसलाई व्यवहारमा लागू गराउन विभिन्न पक्षको सक्रिय भूमिका आवश्यक पर्छ । यसमा सूचनाको हकका सुनिश्चितकर्ता र पत्रकारिता क्षेत्रको भूमिका अत्यन्त महत्त्वपूर्ण हुनसक्छ ।

भ्रष्टाचार अन्त्य र सुशासनको मुद्दा लिएर जेन-जी विद्रोहको आडमा भएको सही संसद्को निर्वाचनमा सुशासन कायम गर्ने र भ्रष्टाचारको अन्त्य गर्न उद्घोषका साथ राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीले करिब दुई तिहाईको जनमत पाएको थियो । त्यही जनमतबाट गठित वर्तमान सरकारले भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन कायम गर्ने पार्टीको उद्घोषलाई अर्भ परिणाममुखी बनाउन पनि सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ कानूनको व्यावहारिक कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्छ । यसका लागि सरकारी निकायलाई जवाफदेही र जिम्मेवार बनाउन कडा निर्देशन दिने र सूचना नदिनेलाई कारवाही गर्ने प्रावधान कडाइका साथ लागू गर्न सकेको अवस्थामा सरकारको प्रभावकारिता बढ्न जाने मात्र होइन, मुलुकमा सुशासन कायम भई नागरिकले लोकतन्त्रको अनुभूति गर्न पाउनेछन् ।

(लेखक सूचनाको हकका लागि राष्ट्रिय महासङ्घका केन्द्रीय अध्यक्ष तथा नेपाल पत्रकार महासङ्घका केन्द्रीय उपाध्यक्ष हुन् ।)

आर्थिक समृद्धिको आधार जडीबुटी : प्रशोधन र 'ब्रान्डिङ'मा जोड

अमूल्य जडीबुटी तथा जैविक विविधताका दृष्टिले हाम्रो मुलुक विश्वको समृद्ध देश मानिए पनि स्वदेशी जडीबुटीको प्रयोग प्रचुरमात्रामा नहुँदा राष्ट्रलाई आर्थिक विकासको बाटोमा अग्रसर गराउने प्रयत्न साकार भएको छैन । कच्चा पदार्थका रूपमा निर्यात हुँदै आएको जडीबुटीलाई ब्रान्डिङ गरेर मुलुकको आर्थिक समृद्धिको आकांक्षा पूरा गर्न सकिने वनस्पति जगतका जानकारका साथै व्यापारी र जडीबुटीमा सरोकार भएकाहरूले बताएका छन् । उपलब्ध स्रोतको सही उपयोग गरेर स्वदेशमा बृहत आयुर्वेद अस्पताल र औषधी उद्योग सञ्चालन गर्न सकिने उनीहरूको कथन छ ।

देशका विभिन्न भागमा औषधीय गुण भएका असंख्य वनस्पति तथा जडीबुटी पाइने भए पनि ती मध्ये धेरैजसो सस्तो मूल्यमा विदेशिने गरेका छन् । हाम्रो जडीबुटीबाट बनेका औषधी महँगोमा आयात भइरहेका छन् । वनस्पति विभागका अनुसार देशमा आठ सय १९ प्रजातिका जडीबुटी पहिचान भएका छन् । ती मध्ये ३३ प्रजाति आर्थिक विकासका लागि प्रथमिकतामा राखिएका छन् । करिब एक सय २० प्रजातिको खेती भइरहेको छ भने दुई सयभन्दा बढी प्रजातिबाट सुगन्धित तेल उत्पादन गर्न सकिन्छ ।

विश्व बजारमा नेपालको हिस्सा अत्यन्त न्यून-करिब ०.००६ प्रतिशत छ । गत आवमा दुई अर्ब चार करोड रूपैयाँ

बराबरको जडीबुटी निर्यात भएको निकासी प्रवर्द्धन केन्द्रले जनाएको छ । औषधमा वार्षिक एक अर्ब २४ करोड रूपैयाँ बराबरको जडीबुटी निर्यात हुने गरेको छ ।

निर्यात हुने जडीबुटी मध्ये करिब ९० प्रतिशत कच्चा रूपमै बाहिरिने भएकाले अपेक्षित मूल्य अभिवृद्धि हुन नसकेको विभागका महानिर्देशक सञ्जीवकुमार राई बताउँछन् । संरचना सुदृढीकरण, नवीन प्रविधि, अनुसन्धान तथा निजी-सामुदायिक सहकार्य विस्तार मार्फत जडीबुटी क्षेत्रलाई आर्थिक वृद्धिको सशक्त माध्यम बनाउन सकिने उनी बताउँछन् । स्वदेशमा नै प्रशोधन गरेर औषधि उत्पादन गर्न सकेमा जडीबुटीलाई समृद्धिको बलियो आधार बनाउन सकिन्छ । त्यसैले जडीबुटी, गैरकाष्ठ वन पैदावार तथा जैविक विविधतालाई समृद्धिको आधारका रूपमा उपयोग गर्दै औषधमा आत्मनिर्भर बन्नुपर्ने आवश्यकता औल्याइएको छ । 'हरियो वन नेपालको धन' भन्ने भनाइलाई व्यवहारमा उताउँदै अब जडीबुटीलाई समृद्धिको आधारका रूपमा अघि बढाउनुपर्ने धारणा व्यक्त गरिएको छ ।

नेपालबाट सन् २०२४/०२५ मा करिब दुई अर्ब चार करोड बराबरको जडीबुटी निर्यात भएको व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्रका सूचना अधिकृत कृष्णराज बजगाईले जानकारी दिए । ती मध्ये करिब ९० प्रतिशत जडीबुटी कच्चा रूपमै

निर्यात हुने गरेको पाइएको छ । यस्ता औषधीय गुण भएका गैरकाष्ठ वन पैदावारलाई स्वदेशमै औषधि निर्माण तथा अन्य प्रयोजनमा प्रयोग गर्न सके मुलुकलाई ठूलो लाभ हुने थियो । कच्चापदार्थकै रूपमा निर्यात गर्दा भने तिनको वास्तविक मूल्य प्राप्त हुन सकेको छैन । वनस्पति विभागका अनुसार नेपालमा हालसम्म आठ सय १९ प्रजातिका जडीबुटी पहिचान भएका छन्, जसमध्ये ३३ प्रजाति आर्थिक विकासका लागि प्रथमिकतामा राखिएका छन्। करिब एक सय २० प्रजातिको खेती भइरहेको छ भने दुई सय प्रजातिबाट सुगन्धित तेल उत्पादन गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ ।

हाल वार्षिक औसत एक अर्ब २४ करोड बराबरको जडीबुटी निर्यात हुने गरेको छ । तर, विश्व बजारमा नेपालको हिस्सा अत्यन्त न्यून-करिब ०.००६ प्रतिशत मात्र रहेको छ । करिब एक सय प्रजाति व्यापारिक प्रयोजनमा प्रयोग भइरहेका छन्, जसमध्ये २० प्रजातिले ८० प्रतिशतभन्दा बढी हिस्सा ओगटेका छन् । भविष्यमा दुई सय ५० भन्दा बढी प्रजाति व्यापारिक रूपमा उपयोग गर्न सकिने सम्भावना रहेको विभागको आकलन छ । जडीबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावारले नेपालको कुल वैदेशिक निर्यातको करिब १० प्रतिशत हिस्सा ओगट्दै आएको छ । यस क्षेत्रलाई व्यवस्थित गर्न सके व्यापार घाटा न्यूनीकरणमा महत्त्वपूर्ण

योगदान पुग्ने सरोकारवालाहरूको भनाइ छ ।

सरकारले 'हिमालयन हर्ब्स' ब्रान्डिङ मार्फत जडीबुटी क्षेत्रलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रवर्द्धन गर्ने योजना अघि सारेको छ । हाल करिब सात दशमलब सातअर्ब रहेको निर्यातलाई आगामी चार वर्षभित्र ३० अर्ब पुऱ्याउने लक्ष्य लिएको विभागले जनाएको छ । वनस्पति विभागका महानिर्देशक डा. सञ्जीवकुमार राईले संकलित जडीबुटी मध्ये करिब ९० प्रतिशत कच्चा रूपमै निर्यात हुने गरेको बताए । उनका अनुसार अनुसन्धान र विकासमा लगानी वृद्धि गर्दै जडीबुटीलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा प्रतिस्पर्धी बनाउन सके नेपाललाई 'जडीबुटीको अन्तर्राष्ट्रिय भण्डार'का रूपमा स्थापित गर्न सकिन्छ ।

डा. राईले आधुनिक विज्ञानसँग समन्वय गरी जडीबुटीमा अनुसन्धान तीव्र बनाउँदै रासायनिक संरचना पहिचान र पेटेन्ट लिने सकिने सम्भावना औल्याए । हाल अधिकांश जडीबुटी जङ्गली रूपमा संकलन हुने भएकाले दीर्घो व्यवस्थापनका लागि व्यावसायिक खेती विस्तार आवश्यक रहेको उनले बताए । कोटेश्वरस्थित जडीबुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनीले जडीबुटी क्षेत्रमा ठूलो सम्भावना रहेको जनाएको छ । निमित्त महाप्रबन्धक उषा रिजालले जडीबुटीको उचित उपयोग गर्न सके आर्थिक समृद्धिमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुग्ने बताए । उनका

अनुसार कम्पनीले विभिन्न जडीबुटीजन्य उत्पादन बजारमा ल्याएको छ । तर ठूलो परिमाणमा उत्पादन गर्न नसक्दा लागत बढी पर्ने समस्या रहेको छ । अर्गानिक प्रमाणीकरणको अभावले निर्यातमा चुनौती देखिएको उनले बताए । सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघका अध्यक्ष ठाकुरप्रसाद भण्डारीले कानूनी जटिलताका कारण जडीबुटी उत्पादन र ओसारपसारमा समस्या भइरहेको बताए । उनले अनुदान, सहजीकरण र बजार व्यवस्थापन सुधार आवश्यक रहेकोमा जोड दिए । वनविद् डा. नवीन जोशीले अर्गानिक तथा वन प्रमाणीकरणलाई प्राथमिकता दिन सके निर्यात वृद्धि हुने बताए । अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा अर्गानिक जडीबुटीको माग बढ्दै गएको उनको भनाइ छ ।

निजी क्षेत्रले कच्चा निर्यात घटाएर प्रशोधन र ब्रान्डिङमा जोड दिनुपर्ने सुझाव दिएको छ । नेपाल चेम्बर अफ कमर्सका अध्यक्ष कमलेशकुमार अग्रवालले जडीबुटीलाई औद्योगिक उत्पादन र निर्यातको आधार बनाउन सकिने बताए । नेपालमा राजनीतिक अस्थिरता, महामारी र संरचनागत कमजोरीका कारण अर्थतन्त्र प्रभावित भइरहेका बेला जडीबुटी क्षेत्र समृद्धिको महत्त्वपूर्ण आधार बन्न सक्ने सरोकारवालाको निष्कर्ष छ । यस क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी नीति, लगानी र सहजीकरण बढाउनुपर्ने आवश्यकता औल्याइएको छ ।

आजको राशिफल

मेघ (बु. वे. चो. ला. लि. लु. लो. लो. आ) - समय सापेक्षित छ, जुनसुकै काम गरे पनि सिद्ध भएर जाने योग छ, साथीभाइले पूर्ण सहयोग गर्नेछन्, मन प्रशन्न रहला ।

बुध (इ. उ. ए. ओ. वा. बि. बु. वे. बो) - स्वास्थ्य प्रतिकूल बन्नेछ, मन शान्त रहने छ, छोटा दुरीको रमाइलो यात्रा हुने सम्भावना रहेको छ, खानपानमा विशेष ध्यान दिनुहोला ।

शुक्र (का. कि. कु. घ. ड. छ. को. हा) - अग्र्य रहेका कामहरू सिद्ध हुने दिन आएको छ,

उच्च अधिकांश वाट साय, सहयोग र हौशला मिल्नेछ, मन हर्षित हुनेछ ।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - रचनात्मक काम शुरू गर्ने समय आएको छ, पहिले गरिएको कामको हौशलाले थप ऊर्जा मिल्नेछ, स्वास्थ्यले राम्रो साथ दिने समय आएको छ ।

सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टो) - बोलिमा विचार पुऱ्याउनुहोला, राम्रै बोल्ला पनि नराप्ने सुनीन सक्छ, गुप्ताङ्गमा समस्या

देखिन सक्छ, सतर्क रहनुहोला ।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ट. ठे. पो) - पराक्रम बढ्ने योग छ, दिगो फाइदा हुने कामको शुरूवात हुनेछ, आयआर्जनको स्रोत बढ्ने छ, माया-प्रेमको डोरो कसिलो भएर जानेछ ।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. तो) - समय सामान्य रहेको छ, खर्च घटेर जानेछ, काम सफलता हुँदा मन खुशी रहला, स्वास्थ्यमा गडबडीको योग रहेको छ, खानपानमा विशेष ध्यान दिनुहोला ।

बुधिवक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. रि. यु) - समय फलदायी छ, उपहार प्राप्तिको योग छ, छोटा दुरीको रोमान्टिक यात्रा हुनाले मन प्रशन्न रहने छ ।

धनु (ये. यो. म. मि. म. घ. फा. ट. ठो) - तपाईंको मन शान्त र खुशी रहने छ, रमाइलो पारिवारिक जमघट हुनेछ, साथीभाइबाट खुशीको खबर आउने छ ।

मकर (मो. ज. जि. सि. सु. से. सो. गा. गि) - रचनात्मक काम शुरू गर्ने समय छ, पहिले

गएको कामको हौशलाले थप ऊर्जा मिल्नेछ, स्वास्थ्यले साथ दिने समय रहेको छ ।

कुम्भ (वु. मे. गो. सा. रि. सु. से. सो. दा) - आफ्नाबाट खुशीको खबर आउने छ, नयाँ अवसरका वाटा खुल्ने समय आएको छ, आफ्नो काममा लगाव दिनुभएमा राम्रो हुनेछ ।

मीन (दि. दु. श. म. ज. दे. दो. च. धि) - समय अनुकूल देखिन्छ, मिष्टान्न भोजन मिल्नेछ । छोटा दुरीको यात्रा हुनेछ, विपरीत निष्पत्तिको सहयोग प्राप्त हुनाले मन प्रशन्न रहला ।

मिति २०८२/१२/२९ आइतबारको सुनचाँदी मूल्य

छापावाला सुन प्रति तोला
रु. २९७,१००/-

चाँदी प्रति तोला
रु. ४,९७५/-

अतिक्रमित क्षेत्र खाली गराउँदै इनरुवा नगरपालिका

सुनसरी, चैत २५। सुनसरीको सदरमुकाम समेत रहेको इनरुवा नगरपालिकाको कार्यालयले पूर्व-पश्चिम राजमार्ग अन्तर्गत सडकपट्टीको अतिक्रमित क्षेत्र खाली गराउन शुरू गरेको छ।

नगरपालिकाले पूर्व-पश्चिम राजमार्गको मापदण्डभित्र बनाइएका संरचना हटाउने, निर्माण सामग्री हटाउनुका साथै पसल व्यवसाय हटाउने कार्य शुरू गरिएको इनरुवा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत डिल्ली निरौलाले जानकारी दिए। नगरपालिकाको कार्यालयले पटक-पटक सूचना जारी गर्दा नहटाएपछि नगरपालिकाको डोजरले हटाइएको उनले बताए।

पछिल्लोपटक नगरपालिकाले यही चैत ५ गते अतिक्रमित क्षेत्र खाली गरिदिने अनुरोधसहितको सात दिने सूचना जारी गरेको थियो। कार्यालयको सूचनालाई अटेर गरेपछि आफैले अतिक्रमित सडक क्षेत्र खाली गराउने अभियान सञ्चालन गरेको इनरुवा नगरपालिकाका प्रमुख केदार भण्डारीले बताए।

पूर्व-पश्चिम राजमार्ग खण्ड अन्तर्गत इनरुवा बसचोकबाट सुखुवागाछीसम्म अतिक्रमण गरेर जथाभावी कवाडी व्यवसाय सञ्चालन, निर्माण सामग्री राखिएका, पसल व्यवसायका लागि सामान राखेर गरिएका अवैतजावतमा समस्या हुनुका साथै कुरूप पनि भएको गुनासो आएपछि राजमार्गका मापदण्डभित्र बनाइएका संरचना, कवाडी सामग्री, निर्माण सामग्री हटाउन शुरू गरिएको नगर प्रमुख भण्डारीले बताए। इनरुवा नगरपालिकाले शुरू गरेको कार्यलाई निरन्तरता दिन स्थानीयले माग गरेका छन्।

कालिस्थानमा बालबालिका महोत्सव

कालीस्थान, चैत २५। नयाँ वर्ष २०८२ को अवसर पारेर कालीस्थान भ्वाइसको आयोजनामा बालबालिका महोत्सव-२०८२ शुरू भएको छ।

स्थानीय बालबालिकामा भएको प्रतिभा प्रस्फुटन गर्ने उद्देश्य राखेर १५ वर्ष मुनिका बालबालिकाको सहभागितामा दौड, हस्तलेखन, सांस्कृतिक (गायन-नृत्य) एवं फुटबल प्रतियोगिता हुनेछ।

तीन दिनसम्म सञ्चालन हुने

गोम्देन द्वितीय र लाम्बा तामाङ तृतीय भएका छन्। त्यसैगरी १० वर्षमाथिको मिनी प्याराथन छात्रातर्फ संस्तिका गिरी प्रथम, निर्जला तामाङ द्वितीय र श्रेया मगर तृतीय भएका छन्।

११ वर्षदेखि १५ वर्ष उमेर समूहमा छात्रातर्फ सुजय तामाङ प्रथम, युवराज प्याकुरेल द्वितीय र उत्साव राई तृतीय भएका छन्। त्यसैगरी छात्रातर्फ रुपा गिरी प्रथम, पासाङ शेर्पा द्वितीय र अभियाना तामाङ तृतीय भएका छन्।

प्रतियोगिता अन्तर्गत पहिलो दिन दौड प्रतियोगिता सम्पन्न भएको छ। ११ वर्षदेखि १५ वर्षका बालबालिकालाई लगभग ३ सयमिटर र १० वर्षमुनिका बालबालिकालाई लगभग डेढसय मिटरको दूरीमा दौडा प्रतियोगिता गराइएको हो।

प्रतियोगिता अन्तर्गत १० वर्षमुनी छात्रातर्फ रिदम काफ्ले प्रथम, संयम

सञ्जीवकुमार गोम्देनको संयोजकत्व र भक्त थापाको सहसंयोजनमा सम्पन्न प्रतियोगितामा वाइचु गोम्देन, मनोज गोम्देन, इन्द्रसेन तामाङ, दिनेश कंडेल र विजय तामाङले प्राविधिक सहयोग गरेका थिए। स्थानीय देवसिंह तामाङले कालीस्थान चोकमा राष्ट्रिय भण्डा भण्डोत्तोलन गरी प्रतियोगिता उद्घाटन गरेका थिए।

सिंहदेवीमा श्रीमद् देवी भागवत महापुराण

कमल, चैत २५। कमल गाउँपालिका ३ मा सञ्चालित श्रीमद् देवी भागवत महापुराण नवाह ज्ञान महायज्ञमा भक्तजनको सहभागिता बढ्दै गएको छ।

श्रीसिंहदेवी मन्दिर व्यवस्थापन समितिको आयोजनामा मन्दिरको धारावाहक साथै स्तरोन्नतिको लागि श्रीमद् देवी भागवत महापुराण आयोजना गरिएको मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष धनराज गिरीले बताए।

गत चैत २५ गते मातृका पूजन शोभा यात्राबाट शुरू भएको श्रीमद् देवी भागवत महापुराण नवाह ज्ञान महायज्ञ संगीतमय महापुराणको प्रमुख वाचकत्व

व्यासाचार्य पं. शान्तिराम नेपाल रहेका छन् भने उपवाचकत्व युवा व्यासाचार्य पं. प्रेमप्रसाद गौतम तथा भजन गायक खेमराज भट्टराईको भजन प्रस्तुती रहने मन्दिर व्यवस्थापन समितिका पूर्व अध्यक्ष भोला कोइरालाले बताए।

नवाह ज्ञान महायज्ञको हालसम्म दुई लाख ५५ हजार रूपैयाँभन्दा बढी सहयोग प्राप्त भएको मन्दिर व्यवस्थापन समितिका कोषाध्यक्ष कृष्ण लामिछानेले जानकारी दिए। आगामी २०८३ साल वैशाख ३ गते पाठ कथा विश्राम पूर्णाहुति तिलकप्रसाद वितरण गरी समापन गरिने पुराण आयोजक समितिले जनाएको छ।

हिमालय इङ्लिस स्कूललाई 'राइजिङ स्कूल अवार्ड'

मोरङ, चैत २५। मोरङको सुन्दरहरैँचा नगरपालिका-१० मा अवस्थित हिमालय इङ्लिस स्कूलले शिक्षा क्षेत्रमा पुर्णतया आएको निरन्तर योगदान, मेहनत र गुणस्तरीय शिक्षाप्रतिको प्रतिबद्धताको कदरस्वरूप 'राइजिङ स्कूल अवार्ड २०२५' प्राप्त गरेको छ।

उक्त सम्मानले विद्यालयले वर्षौदेखि निर्माण गर्दै आएको शैक्षिक पहिचान र विश्वासलाई अझ सशक्त बनाएको बताइएको छ।

कार्यक्रममा शिक्षा उत्कृष्टता अवार्ड २०२५ अन्तर्गत हिमालय इङ्लिस स्कूललाई उक्त सम्मान प्रदान गरिएको हो। कार्यक्रम एजुकेशन दैनिक र एक्सिटो एजुकेशन लगायतका संस्थाहरूको सहकार्यमा आयोजना भएको थियो, जसमा देशभरका विभिन्न शैक्षिक संस्थाहरूको उपस्थिति रहेको थियो।

अवार्ड विद्यालयका संस्थापक प्रिन्सिपल तथा कोशी प्रदेश नेसनल प्याब्सनका अध्यक्ष कमल खनालले ग्रहण गरेका थिए। सम्मान ग्रहण गर्दै खनालले

यो उपलब्धि विद्यालय परिवारको सामूहिक समर्पण र विश्वासको प्रतिफल भएको बताए। उनले भने- 'यो अवार्ड हाम्रो विद्यालयको मात्र उपलब्धि होइन, यो हाम्रो सम्पूर्ण शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक र विद्यालयसँग जोडिएका सबै शुभेच्छुकहरूको निरन्तर सहयोग र विश्वासको परिणाम हो। यसले हामीलाई अझ जिम्मेवार बनाएको छ। आगामी दिनमा हामी विद्यार्थीलाई अझ गुणस्तरीय, व्यवहारिक र जीवनोपयोगी शिक्षा प्रदान गर्न निरन्तर प्रतिबद्ध रहनेछौं।'

विद्यालयले वर्षौदेखि गुणस्तरीय

शिक्षण, विद्यार्थीको व्यक्तित्व विकास, संस्कारयुक्त वातावरण र आधुनिक शैक्षिक प्रविधिको प्रयोगमा विशेष जोड दिँदै आएको छ।

यही निरन्तरको प्रयास, शैक्षिक निष्ठा र भविष्यप्रतिको स्पष्ट दृष्टिकोणका कारण हिमालय इङ्लिस स्कूलले समुदायमा विश्वासिलो शैक्षिक संस्थाको रूपमा आफ्नो पहिचान स्थापित गर्न सफल भएको छ।

कार्यक्रममा प्रमुख अतिथिका रूपमा काठमाडौँ विश्वविद्यालयका उपकुलपति प्रा.डा. अच्युतप्रसाद वाग्ले उपस्थित थिए। त्यसैगरी जेभियर एकेडेमीका अध्यक्ष प्रा.डा. श्रीराम भगत माथे

लगायतका शैक्षिक क्षेत्रका विशिष्ट व्यक्तित्वहरूको पनि उपस्थिति रहेको थियो।

सहभागीहरूले शिक्षा क्षेत्रमा गुणस्तर अभिवृद्धि, नवीन सोच र जिम्मेवार शैक्षिक नेतृत्वको आवश्यकता औल्याउँदै हिमालय इङ्लिस स्कूलको उपलब्धिलाई उदाहरणीय भन्ने प्रशंसा गरेका थिए। विद्यालय परिवारका लागि यो अवार्ड केवल एउटा सम्मान मात्र होइन, अझै

विद्युत सामग्री मर्मत

यहाँ मोटर, पंखा, जग, मिक्चर लगायत सम्पूर्ण विद्युतीय उपकरणहरू ग्यारेन्टीका साथ मर्मत गरिन्छ।

स्थान : हिकोला हेरीटेजबाट उत्तर डेनियल होटल निकरिने गल्लीमा शिवशक्ति इलेक्ट्रिकल

प्रो. सुरेश पोखेल
फोन नं. :- ९८७९४५७६७

सेफ्टी ट्यांकी चाहिएमा

अब फापरमा सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा **राष्ट्रो सेफ्टी ट्यांकी**लाई सम्पर्क गर्नुहोस्। सल्लो, भरपर्दो, छिटो र छरितो सेवा उपलब्ध छ।

सम्पर्क : शिवसताषी, कन्काई, बिरामोड, धुलाबारी, अर्जुनधारा, बुधबारे देवराज गिरी

९८५३६७६६६६६६ / ९८४२०७७५६६ / ९८०६९९६४०६

कार्की ट्याक्सी सर्भिस

दमक-बिरामोड-दानाबारी-जितपुर-मंगलबारे दैनिक सेवा रिजर्भको लागि पनि हामीलाई सम्पर्कनुहोस्

छुट्टै समय

दमकबाट : बिहान ६ बजे बिरामोडबाट : बिहान ७ बजे मंगलबारेबाट : दिउसो १२ बजे सम्पर्क (चालक)

सन्तोष जीवन कार्की
९८०६०९८७७७ / ९८१७९४०१७३
९८४०३६७७७७ / ९८१७९४०१७३

ताप्लेजुङ-पाथीभरा सफल यात्रा

बिरामोडबाट फिदिम, ताप्लेजुङ हुँदै पाथीभरा

मन्दिरसम्म साथै बेचमु, मेमेडिसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

ताप्लेजुङ पाथीभरा काउन्टर
मो. : ९८०३२५४७७२ / ९८०३३६४०९३

आधुनिक कृषि औजार चाहिएमा

के तपाईंलाई आधुनिक कृषि औजार चाहिएमा ?

यिँ कृषक दाजुभाइहरू, तपाईंहरूलाई धान गोड्ने, मकै तथा आलु गोड्ने, फलामे हलो, कर्न सिड लाइनर, किटको हलो, मोवर ब्यारो, कम्पाइन्ड सेट, सिट्क कर्न सिडर नत्रे चाहिएमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्। यहाँ अफिस, स्कूल, कलेज, बौद्ध सजावटका लागि फल रोजे स्टोपड समेत उपलब्ध छ। नेपालभरि हाम्रो डेलिभरीको व्यवस्था छ।

कनकाई-३, सुर्खा, फापा प्रो. केदार खड्का
फोन नं.: ९८१६०६०५६, ९८४२९०५१६०

सेफ्टी ट्यांकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

भापा सेफ्टी ट्यांकी तथा टल सफाई

बिरामोड सम्पर्क : राजकुमार श्रेष्ठ ९८५२६४६००५, ९८०६०१०५१०, ९८४२६४६४६४, ०२३-५४६६००५, ९८४२६४६४६४

सम्पर्क : देवी सिटीला ९८२९९९९९९, ९८२९९९९९९, ९८२९९९९९९, ९८२९९९९९९

फापरमा सबैभन्दा ठूलो ब्याक्वम सिस्टमको ट्यांकीबाट सफाई गरिन्छ।

नेपालीहरूको लागि भरपर्दो सेवा निशान्त मोटरसाइकल पाटर्स एण्ड सर्भिसिङ्ग सेन्टर

Royal Enfield को आधिकारिक विक्रेता (डिलर) भएकाले Royal Enfield को पाटर्सहरू विशेष छुट्टामा बिक्री गरिँदछ।

यहाँ जुनसुकै कम्पनीको मोटोसाइकल, स्कुटरका सम्पूर्ण पाटर्स पाउनुका साथै सर्भिसिङ्ग पनि गरिन्छ।

पानीटंकीको पहिलो गल्ली दायाँ साइड सम्पर्क : निशान्त-८३७२०७८४५४ / ८३७४८७३७१७ (इरिण्डा), ९८४०१६४७४३ (नेपाल)

नोट: यहाँबाट नि:शुल्क ज्योतिष सेवा उपलब्ध गराइन्छ।
Youtube Channel : Nishat M jotic kendra

उच्च गुणस्तर सुलभ मूल्य सयपत्री बालुवा प्रशोधन उद्योग

यहाँ आधुनिक प्रविधिद्वारा प्रशोधित बालुवा, गिट्टी आदि निर्माणजन्य सामग्री सुपथ मूल्यमा पाइनुका साथै तुरुन्त डेलिभरी समेत गरिन्छ।

सम्पर्क : ९८६६६२४२४६६
Whatsp: ९८४२६५४४०० / ९८०४२५४४००
अर्जुनधारा नपा- ४, फापा

कलर दोकानको रंगिन बहार

यहाँ इन्डिगो र के.एन.पी. ब्रान्डका सम्पूर्ण कलरहरू विगत १४ बर्षदेखि बिक्री गरी ग्राहकहरूलाई सेवा दिइरहेका छौं। साथै दक्ष पेट्रोलरद्वारा आफूले चाहे जस्तै कलरमा घरलाई आकर्षक बनाउन हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

कलर दोकान
बिरामोड नगरपालिका-४, भद्रपुररोड नै.वि.शा. गेट पूर्व
फोन नं. : ९८५२६७७२२०

अब विद्युतीय वाइक बिरामोडमा

वर्तमान इन्धन अभावलाई मध्यनजर गर्दै बिजुलीबाट घरमा सजिलै चार्ज गर्न सकिने तराई पहाडका बाटोमा प्रयोग गर्न मिल्ने विद्युतीय साइकल, स्कुटर किस्ता सुविधामा पनि उपलब्ध छ। चाडै सम्पर्क गर्नुहोस्।

सम्पर्क : बिरामोड-४, भद्रपुररोड, नेपाल विद्युत प्राधिकरण गेट पूर्व लक्ष्मण मार्केट
फोन : ९८५२६४२७७७ / ९८०५५२७७७

सिलिङ्ग सम्बन्धीको सम्पूर्ण काम गर्नुपर्नेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस्

यहाँ गुणस्तरीय सामानको प्रयोग गरी जिपसन, फ्लोरसिलिङ्ग, २x२ जिपसन तथा २x२ सिमेन्ट बोर्ड सिलिङ्ग साथै पीपीसी सिलिङ्ग र सिमेन्ट बोर्ड पाटेसन सम्बन्धी सम्पूर्ण काम दक्ष प्राविधिकबाट गरिनुका साथै सिलिङ्ग सम्बन्धी सम्पूर्ण सामान होलसेल तथा खुदा मूल्यमा उपलब्ध छ। आजै सम्पर्क गर्नुहोस्। मोकाको फाइदा लिनुहोस्।

बिरामोड :
भापा फल्ट सिलिङ्ग हाउस
९८१७९९७७७७, ९८२५९९४४३०
उर्लाबारी : उर्लाबारी इन्टेरियर डेकोर
फोन नं. : ९८१७९४८२४३

Ganapati Bakers
Finest Bakery in town

गणपति बेकरीका परिकारहरूका लागि हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

सम्पर्क नम्बर :
बिरामोड : ९८१०९४४५७७
काँकरभिट्टा : ९८२०५४४५७७
भद्रपुर : ९८२०१४४५७७

SUNMAI SPRING
'थोपा-थोपामा जीवन छ'

HACCP, ISO 9001:2015, स्वदेशी

स्वास्थ्य जीवनका लागि सुनमाई पानी पिउने बानी बसालौं।

SUNMAI SPRING
Phone: 530335, 530234
Mob. No. 9801440344

UAE मा रोजगारीको अवसर
७ दिनमा भिषा आउने

कम्पनी युवापेटेड इन्टरनेशनल गुगु LT No. 309924
पद : मेसन, कार्पोन्टर, स्टील फिक्चर, हेल्पर

ASIA LINK SERVICES (P) LTD.
BRANCH OFFICE : BIRAMOD, JHAPA
Tel: 023-535072 / 531287
Mob: 9852674809 / 98631714421
9807963795 / 9816015488
email: asialinkjhapa@gmail.com, phagdhakgroup@gmail.com

कोसेली

'सुखद उत्सव होस वा पारिवारिक समारोहमा कोसेली सधैं तपाईंहरूको साथमा' दूध तथा दूधबाट बनेका सम्पूर्ण उत्पादनहरू बिरामोड प्रियामा होम डेलिभरीसहित उपलब्ध छ। साथै क्याटरिङ तथा पार्टी भोजका लागि चाहिने सम्पूर्ण दूध परिकार र मिनी रसवरी पनि उपलब्ध छ।

कालिका डेरी.
कृषियोक पूर्वगट बिरामोड,
फोन नं.: ०२३-५३४१२९
९८५२६४४१२९, ९८०२३३२७२

वैदेशिक रोजगार

के तपाईं विदेश जान चाहनुहुन्छ ? यदि सस्तो, भरपर्दो र विश्वासिलो मेनपावरको खोजीमा हुनुहुन्छ भने ब्रह्म इन्टरनेशनल इम्प्लोइमेन्ट प्रालिवाइ सम्पर्कनुहोस्। हामी दुबई, कतार, कुवैत, मलेसिया, साउदी अरबमा डाइरेक्ट कम्पनीमा कामवारहरू पठाउने व्यवस्था गरिएको छ।

सम्पर्क: ९८०१४०१३००, ९८०१४२७३०१, ९८०१४२७३०३
बिरामोड, फापा

होटल समृद्धि सुरुझा

एसी हल, एसी रुम, बर्थ डे हल, शान्त वातावरणमा खाना/बस्नसहितको विशेष सुविधा अब होटल समृद्धि सुरुझमा।

होटल समृद्धि
हरिकुल बोर्डिङ्ग छेउ, हाडबे उत्तर कनकाई नपा, सुर्खा, फापा
सम्पर्क : ९८२२९५२७३, ९८५२६७७२२२

वैदेशिक रोजगार

अब वैदेशिक रोजगारीका लागि भरपर्दो मेनपावर बिरामोडमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्। बिना कन्क्रेट राष्ट्रो तलब (सेलेरी)मा तपाईंलाई वैदेशिक रोजगारमा हामी पठाउँछौं।

सम्पर्क :
GLOBAL RECRUIT EXPERTS
Branch Office: Birtamode, Jhapa
Near Aduwa Khola Behind Binayak hotel
Birtamode, Jhapa, Nepal
Phone No. : 023-590528, 9702959640, 9702959641, 9702959642, 9702959643, 9806004031
email: globalrecruitexperts9@gmail.com

आयुर्वेद उपचार

यहाँ पाइल, फिस्टुला, फिसरको विशेषज्ञ डाक्टरद्वारा सफल उपचार गरिन्छ। साथै शरीरका सम्पूर्ण रोगहरूको पनि उपचार गरिन्छ।

सुश्रुत आयुर्वेद अस्पताल प्रा.लि.
काँकरभिट्टा रोड, बोलबस पेट्रोलपम्पसँगै काली मन्दिर छेउ, बिरामोड
सम्पर्क: ९८१०७९३९८६, ९८५२६६८९८६

DRISHTI Eye Care System
प्रत्येक दिन आँखाको शल्यक्रिया

- मोतिविकन्दको शल्यक्रिया
- जलविन्दको शल्यक्रिया
- आँखाको पदा (रेटिना)को शल्यक्रिया
- आँखाको डेटापोप (छद्म आँखा)को शल्यक्रिया
- आँखाको नानी प्रत्यारोपण (शल्यक्रिया)

Visit our Website www.drishtieye.org सिका लागी टुटि सिका लागी टुटि

डा. पिताम्बर ठाकुर
THAKUR POLYCLINIC
नेपो अग्रम अस्पतालका Ex-Superintendent थिए फिजिशियन

हरेक दिन बिहान ११:०० देखि १:०० र दिउसो २:०० देखि ५:०० बजेसम्म

के तपाईंलाई तलका कसै कुनै समस्या छ ?

- चेर कसरी सम्झ
- बुझ कसरी सम्झ
- यसो किन कसो
- छाने कुनै
- कोसो कसरी सम्झ

आउनु आउनु सजिलो
बिहान ११:०० बजेदेखि ५:०० बजेसम्म
(+977) 9817964771
(+977) 023-590008

आरोग्य मल्टि स्पेसियलिटी डेन्टल क्लिनिक

१५ वर्षको अनुभवसँगै तपाईंको सेवामा :
हामीले प्रदान गर्ने सेवाहरू :
- दाँता सम्पूर्ण समस्याको समाधान - आर्थोडन्टिक उपचार (braces)
- दाँत सफा गर्ने (Scaling)
- त्रिज, क्राउन र इम्प्लान्ट (implant)
- बालबालिका दाँत उपचार
नि:शुल्क चेक-अप र आर्थोडन्टिक परामर्श सिन्हाइल। तपाईंको सेवामा।
हाइलो स्थानहरू: बिरामोडमा हिकोला रोड, फोन नं. ९८६९१८३०४
शनिचरमा NIC एशिया बैकको तल फोन नं. ९८१७०५६९१८

हाडजोर्नी तथा नसाका समस्याहरूको सफल उपचार

पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्याक पूर्वाञ्चल अस्पताल बिरामोड फापरमा हाडजोर्नी तथा नसाका बिरामीहरूको सफल उपचार।

जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरू
- गर्धन, टाउ, कमर दुख्ने, डिस्क प्रोत्र्याप्स, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाय रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोर्नी दुख्ने, जोर्नी जाम भएको
- शरीर फ्रमफ्रामजने, पोन्ले, लाटो हुने, काम्पे,
- प्यारालाइसीस तथा हिंडल गाहो हुने शरीरको एक वा दुवै भाग नचल्ने, मुख बाङ्गिएको बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसीस भएका तथा हिंडल नसके बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।

स्पार्क पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिकम पूर्व बिरामोड, फापा
(फोन : ०२३-५३०१२३, ९८०३५४६९९, ९८१०३२६६६२, ९७६२९००२८८)